

Ystads kommun

Handlingsplan vid krissituationer

Abrahamslunds Förskola och Förskolan

Kosmos

Varför en handlingsplan?

HANDLINGSPLAN

Det är viktigt att vi är förbereda för traumatiska kriser som orsakas av plötsliga, oväntade och ovanligt svåra och intensiva händelser. För oss innebär kris: dödsfall, svår sjukdom, allvarlig olycka, brand, bombhot, våld och hot eller annan allvarlig händelse som berör barn- och eller personalgruppen. Krissituationer skapar ångest och oro, så det är viktigt att vara förberedd. Vanliga känslor är förvirring, lamslagenhet, hjälplöshet, ovisshet och rädsla. I värsta fall uppstår panik. Verksamhet och vardagsrutiner rubbas och det blir svårt att koncentrera sig på arbetet. I förväg överenskomna modeller för hur man handlar gör det lättare att kontrollera krissituationer samtidigt som de drabbades ångest lindras. Då vet var och en hur man skall handla och var det finns hjälp att få. En handlingsmodell är som en karta som gör det lättare att agera och gå framåt i svåra situationer. Det är bra att vara medveten om att den upprörande händelsen berör och påverkar både barn och personal. Förskolor och även skolor är särskilt sårbara, eftersom barn och unga har föga eller ingen erfarenhet av hur man möter kriser. Det kan kännas svårt att förbereda sig för situationer som ingen önskar. Då krisen inträffar är det emellertid för sent att planera någonting alls, varför en handlingsmodell är bra att göra upp i förväg, krisgrupp bildas och krispärm iordningställs.

Krisgrupp

Åtgärder vid krisituation:

- Drabbad tas omhand av personal som hen känner förtroende för och är trygg med.
- Se till att det finns tillgång till ostört rum. Ge gärna något varmt att dricka och se till att hen är varm.
- Kontakt tas med rektor eller annan person i krisgruppen som i sin tur ordnar de praktiska insatserna.
- Krisgrupp samlas för att organisera åtgärder vid en större kris.
- Vid behov kallas skolchef och Posumgrupp in. Ev räddningstjänst och sjukvård.
- Information till vårdnadshavare sker skyndsamt
- Information till personal sker skyndsamt
- Rektor är mediaansvarig
- Skaffa tolk om behov finns
- Mat o dryck ska vara tillgängligt

Krisgruppens efterarbete:

- Fortsätta att ge ut information om läget
- Ge förutsättning för samtal med t e x psykolog
- Fortsätta att ge stöd
- Krislådan aktiveras
- Samordnar inför begravning

Krisgruppens består av

Lena Larsson Rektor tel. 0709-47 76 16, 070-50 80 653

Jenny Carmfors Utvecklingsledare 070-714 54 57

Carin Johansson Utvecklingsledare 070-748 09 29

Linda Ångman Pedagogista 070-754 09 74

Anna Holmgren Skyddsombud, lärarförbundet 073-427 04 43

Helena Saspersson Utvecklingsledare 072-371 10 11

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Telefonlista i krissituation

2021-09-06

Titel	Namn	Telefonnr	(Mobil privat)	
Förvaltningschef	Stefan Ahlbeck	0411-57 73 15		
Skolchef	Henrik Evald			
Skolchef	Sanna Nyberg	0411-57 75 02		
Rektor	Lena Svensson	0411-57 75 20 0709-47 75 20		
Rektor	Dorthe Nicklasson	0411-57 72 68 0709-47 72 68	0706-06 58 88	
Rektor	Helen Thyter	0411-57 80 22	0702511187	
Bitr. rektor	Jesper Hansson	0411-57 80 32	0705-598963	
Bitr.rektor	Pernilla Andersson	0411-578044	0730-255111	
Rektor	Eva Månsson	0411-57 70 90	0727-310705	
Bitr. rektor	Johan Larsson	0411-57 79 81	070-2286633	
Rektor	Martina Nebrelius	0411-57 76 19	0709-47 76 19	
Rektor	Magdalena Göth	0411-57 80 20		
Rektor	Lena Larsson	0411-57 76 16	070-50 80 653	
Rektor	Maida Micheletti	0411-57 80 36	0730-865863	
Skolpsykolog	Pernilla Berggren	0411-57 73 22		

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Skolpsykolog Grundsär	Emelie Broberg			
Skolpsykolog	Dorina Decker	0411-57 73 44		
Skolkurator, F-6 Västerport, Svarte	Catrin Larsson	0411-57 80 42		
Skolsköterska, Västerport F-6 Grundsär	Louise Alwén	0411-57 74 84		
Skolkurator, Västerport Grundsär	Petra Berggren	0411-57 74 93		
Skolsköterska Vv-huset 7-9	Katarina Svensson	0411-57 78 45		
Skolsköterska, Lö, Sö	Margaretha Persson	0411-57 80 45		
Skolkurator, Lö, Sö	Linda Löwenborg	0411-57 80 82		
Skolsköterska, Sv,	Ingela Johansson	0411-57 80 49		
Skolkurator,	Azra Fikic Babic	0411-57 77 91		

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Edv-Grundsär, Edv, Ehus				
Skolsköterska, Edv, Grundsär	Mia Ringblom	0411-57 75 25		
Skolsköterska Ehus, Sv	Frida Persson	0411-57 80 49		
Polis, växel		114 14, 112	Försvunnet barn:	116 000
Säkerhetsansvarig, Ystads kommun	Jörgen Nilsson	0709-47 70 05		

Ystads kommun

Handlingsplan vid ensamarbete

- Endast en ingång till förskolan är öppen
- SOS pärm finns tillgänglig
- Mobiltelefon finns tillgänglig
- Vid akut situation som kan lösas ringer den ensamarbetande närmst boende kollega
- Vid annan akut situation ring 112
- Rektor informeras
- Inga korttidsvikarier får öppna eller stänga på förskolan
- Insjuknar eller skadar sig barn se handlingsplaner
- Kommer obehörig in på förskolan se handlingsplan
- Kommer drogpåverkad vårdnadshavare se handlingsplan
- Försvinner barn se handlingsplan

Rutiner:

1. Planera utvecklingssamtal så att ingen är ensam. Synka utvecklingssamtalen. Sitta nära varandra. Misstanke ett svårt samtal – ta med en kollega vid samtalet.
2. Goda möjligheter till kommunikation ska finnas. Mobiltelefon ska vara tillgänglig
3. Hur hanterar vi ett hotfullt mail/sms/ telefonsamtal? Svara inte direkt - ta hjälp av rektor.
4. Uppretad förälder som kommer till förskolan/skolan och vill ha samtal – uppmana till att boka en tid.
5.

2. Åtgärder vid akuta hot- och våldssituationer exempel...

- Agera lugnt och förstående
- Utmana inte
- Lyssna aktivt
- Föreslå en annan plats och tid för fortsatt diskussion
- Påkalla kollegors uppmärksamhet

Ystads kommun

Lokal handlingsplan

"Om obehörig kommer in på förskolan"

Mobiltelefoner ska alltid vara tillgängliga

- Personalen ska ALLTID ifrågasätta personer som inte är välkända, genom att fråga vem hon eller han är och vad vi kan hjälpa dem med. Vi presenterar oss alltid.
- Yrkespersoner ska kunna legitimera sig.
- Låt dig inte provoceras.
- Påkalla hjälp och tillsammans avvisar personalen den obehöriga besökaren. Barnen ska hållas på säkert avstånd.
- En kollega försöker fotografera personen, likaså fordon och registrerings skylt om tillfälle ges och registrera klockslag.
- Om personen avlägsnar sig, informeras rektor om händelsen.

Om det känns hotfullt

- Se till så att inga barn är i närheten och att de är tillsammans med övrig personal
- Ring 112
- En kollega försöker fotografera personen, likaså fordon och registrerings skylt om tillfälle ges och registrera klockslag.
- Informera rektor omedelbart
- Olaga intrång polisanmäls av rektor

Ystads kommun

Handlingsplan vid trafikolycka

Om möjlighet finns.....

Åtgärder vid olyckan

- Överblicka olycksplatsen En bra början för att göra de rätta insatserna är att skapa sig en överblick av situationen. Är någon skadad, chockad eller på annat sätt i behov av akut hjälp. Finns det risk att bussen börjar brinna eller att den kan välta. Fördela arbetet mellan vuxna om det är möjligt.
- varna andra trafikanter med varningsblinkers
- Larma 112 När du skapat dig en överblick är det viktigt att larma. När du larmar bör du kunna besvara följande: - ditt namn - varifrån du ringer - typ av olycka - antal skadade - typ av skada eller problem - vägbeskrivning till olycksplatsen
- utrym bussen, slå av huvudströmbrytaren
- ge första hjälpen
- samla de barn som kan tas ut ur bussen på säker plats minst 50 meter från bussen och räkna dem .
- kontrollera måendet och stanna kvar hos de oskadade barnen.
- Meddela rektor att olyckan har skett
- Ta emot räddningstjänst
- Rektor ringer vårdnadshavare och informerar om olyckan.

Ystads kommun

Handlingsplan om ett barn inte blir hämtat

Om ett barn inte blir hämtat av sina föräldrar/vårdnadshavare före det att förskolan/fritidshemmet stänger gäller följande i turordning:

Ring föräldrar/vårdnadshavare

Ring anhöriga Om kontakt har upprättats och föräldrar/vårdnadshavare eller anhörig meddelar en tid då barnet kan hämtas stannar pedagogen kvar på arbetsplatsen tills någon har hämtat barnet. Övertid registreras.

Om kontakt inte har upprättats stannar pedagogen kvar på arbetsplatsen med barnet och handlar enligt följande. Övertid registreras.

Kontakta rektor och informera om situationen. Om den "egna" rektorn inte kan nås kontakta någon annan som är tjänst.

Du kan nå socialjour genom att ringa Ystad kommuns växel 0411- 57 73 60 där talsvar ger vidare instruktioner.

Ring Polisen 112 vid akuta ärenden när socialjouren inte finns att tillgå.

Ystads kommun

Handlingsplan om en förälder är drog-påverkad vid hämtning

Om förälder kommer för att hämta sitt barn och är drogpåverkat

Utsätt inte barnet för att hamna i en uppslitande situation.

Neka inte föräldern att ta barnet med sig, även om bedömningen görs att det inte är lämpligt.

Försök att säga till föräldern (om det inte blir provocerande) det olämpliga i att ta barnet med sig i bilen t ex.

Upplys att om så sker kommer polisen att kontaktas.

Om föräldern tar med sig barnet i bilen och kör iväg.

Ring omgående polisen 112.

Kontakta rektor och informera om situationen.

Om den "egna" rektorn inte kan nås kontakta annan chef i tjänst

Bedömning görs om barnet far illa och en anmälan till socialtjänst ska göras.

Lena Larsson

Förskolechef

Ystads kommun

Handlingsplan

När ett barn skadar sig

Arbetslagen ansvarar för att telefonlistor till vårdnadshavarna är uppdaterad. För att ta hand om situationen när olyckan är framme krävs det att personalen har kunskap om första hjälpen så att adekvata insatser kan sättas in. De flesta olyckor/ tillbud på förskolor kan åtgärdas med tröst från personal och plåster. Personal gör bedömning om barnet ska till vårdcentral för uppföljning av skadan. Tex bör tandskador undersökas av tandläkare.

Om ett barn skadar sig lindrigt under dagen ska vi kontakta vårdnadshavarna för att de ska vara medvetna om det innan de hämtar sitt barn. Den pedagog som varit med när barnet skadat sig måste informera sina kollegor.

I telefonen som följer med när vi lämnar förskolan skall telefonnummer till vårdnadshavare finnas med, handlingsplan när barn kommer bort samt ett förstahjälpen kit.).

- Vid allvarliga olyckor som personalen inte kan åtgärda själv ska 112 och vårdnadshavarna kontaktas.
- Förskolechefen ska underrättas så fort som möjligt.
- Arbetslaget gör en ansvarsfördelning så att någon personal är med det drabbade barnet och att någon ringer samtalen.

Varje olycka/tillbud ska rapporteras i **Stella (Ej skrapsår)**

Förebyggande arbete

Vid introduktionen kartlägger vi barnens allergier/sjukdomar eller andra svårigheter och vidtar åtgärder så att barnets vistelse på förskolan blir säker.

Ystads kommun

Handlingsplan för Brand På Buss

- Stanna bussen om den är i trafik
- Utrym bussen på barn och vuxna
- Medtag närvarolista, SOS säck och telefon
- Samlas på tryggt avstånd från Bussen
- Larma 112
- En av personalen tar emot räddningstjänsten och informerar om situationen
- Personal är kvar hos barnen.
- Meddela förskolechef
- Meddela vårdnadshavare

SOS säck ska innehålla liggunderlag och filter

2022-03-07
Förskolebuss

Ystads kommun

Lokal handlingsplan gällande barn som rymmer, gömmer sig eller försvinner ofrivilligt

Polisen Mats Jennby säger så här: *Ett problem vid försvinnande av barn är att personalen som har ansvar för barnen är rädda för att höra av sig till polisen, personalen vill hitta barnen själva. När vi gör detta så går TIDEN och tid är en viktig faktor vid barns försvinnande. För varje minut barnet är borta blir ytan bara större att leta på.*

När personalen har letat i ca 10 minuter ring 112.

Polisen har en framkörningstid på kanske 20-30 minuter. Har vi ringt polisen kan dessa köra medan vi fortsätter leta. Om vi hittar barnet ring 112 och meddela det.

Personalen som upptäcker försvinnandet är ansvarig för delegering av arbetsuppgifter samt rapportering till polisen. Det första är att skriv ner vad klockan är vid upptäckande av försvinnandet.

Därefter kontaktas rektor. 0709-47 76 16

En av personalen letar av området där gruppen befinner sig och inne i bussen.

En personal är hos de andra barnen och talar lugnande med dem.

Personal som letar efter barnet ska tänka på sitt röstläge, så att inte barnet skräms för att ge sig tillkänna. Mobiltelefonen tas med påslagen vid letande.

Ystads kommun

Handlingsplan vid väpnat eller annat hotfullt skeende utanför förskoloan.

INRYMNING

Vid väpnat våld i förskolan-skolan. Mental förberedelse handlar om att fatta snabba beslut i en oklar och farlig situation. Det viktiga är att agera direkt! Vad göra? Låsa dörrar/barrikadera, gömma sig, att vara tyst och om möjligt täcka för fönster. Sök skydd efter golvet, släck ljuset. Sätt mobilerna på ljudlöst. Titta inte ut genom fönster.

UTRYMNING

Om lokalerna inte ger bästa skyddet Utrymning bygger på bedömningen att gärningspersonen inte upptäcker de personal och elever som flyr bort från skolan. Om möjligt återsamling på bestämd plats. Utestängning När det väpnade våldet sker på skolgården, då kan det vara effektivt att låsa alla ytterdörrar eller barrikadera dessa. Ring alltid 112 – vid väpnat våld och hot om väpnat våld

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Vid hot (bomb, skolskjutning)

Om förskolan blir hotad (bomb, skolskjutning etc) är det viktigt att alla tar hotet på allvar.

Vid väpnat våld/pågående väpnat våld

1. Ring 112
2. Beroende på situationen kan följande åtgärder göras:

Inrymning

- ! Sök skydd efter golvet.
- ! Släck belysningen.
- ! Sätt mobiltelefonerna på ljudlöst.
- ! Titta inte ut genom fönster och dörrar.
- ! dra ner persienner eller rullgardiner

Utrymning

- ! Används när skolbyggnaden inte ger bäst skydd.
- ! Ta er ut utan att bli upptäckta.
- ! Sök skydd på lämpligt ställe.
- ! Sätt mobiltelefonerna på ljudlöst.

Utestängning

- ! Vid väpnat våld utomhus och där alla barn och personal är inomhus.
- ! Lås ytterdörrar
- ! Barrikadera ingångarna.

Vid hot per telefon

1. Behåll lugnet och försök få så mycket uppgifter som möjligt.
2. Kontakta rektor som ringer polisen.
3. Går rektor inte att nå ring polisen.
4. Bedöms läget som akut utrym barnen som vid brandövning.
5. Polisen avgör hur allvarligt hotet ska tas och vad som är lämpliga åtgärder.
6. Rektor avgör hur föräldrar ska informeras
7. Vid eventuell kontakt med media hänvisa till rektor.

Vid hot via mail, brev eller liknande

1. Kontakta rektor som ringer polisen.
2. Går rektor inte att nå ring polisen.
3. Bedöms läget som akut utrym barnen som vid brandövning.
4. Polisen avgör hur allvarligt hotet ska tas och vad som är lämpliga åtgärder.
5. Rektor avgör hur föräldrar ska informeras
6. Vid eventuell kontakt med media hänvisa till rektor.

Vid extraordinära hot som t ex flyglarm ska vi ta os till närmsta skyddsrum för vidare information
När vi är där.

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Rutiner vid svåra väderförhållanden

1. Skolskjutssamordnare skickar ut meddelande gällande läget till skoladministratörer samt rektorer
2. Personal ska försöka ta sig till sin arbetsplats.
3. Rektor tar kontakt med bemanningen om man har tillgänglig personal över i sin verksamhet.
4. Personal som inte kan ta sig till sin ordinarie arbetsplats anmäler till bemanningen vilken arbetsplats (förskola eller skola) som de beger sig till alt. blir anmanade av bemanningen att bege sig till. Viktigt att ställa sig till förfogande i kommunen och denna dag kan planering ske efter besked från ledning/bemanning om att personalförsörjning på alla enheter är tillgodosedd.
5. Om medarbetare inte kan ta sig till något arbetsställe tar medarbetaren ut ledighet/tjänstledighet efter dialog med närmsta chef. Chef kan uppdra åt anställd att fullgöra sin arbetstid vid annat tillfälle som kommer verksamheten till gagn.

Verksamhetens förste prioritet är att barn- och elevgrupper har minst en pedagog beroende på behov. Enskild planering eller samplanering har låg prioritering och kan komma ifråga när tillsynen för samtliga barn- och elevgrupper är tillgodosedd.

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Dödsfall personal - utanför arbetstid

1. Kännedom om dödsfallet

Den som får kännedom om ett dödsfall, kontaktar skyndsamt rektor

2. Kontakt med anhöriga

Bestäm vem som skall ha kontakt med hemmet. Kontrollera med hemmet hur mycket man har tillåtelse att meddela personalgrupp och barngruppen om det inträffade.

3. Information i skola/barnomsorg

Rektor sammankallar närmast berörd personalgrupp.

Psykolog/präst skall om möjligt medverka.

Rektor informerar övriga personalgrupper inom rektorsområdet.

Personal kontaktas per telefon om dödsfallet inträffar under eller inför en helg eller ett lov.

4. Information till barngruppen

Den berörda gruppen underrättas av gruppansvarig, som sedan under en stund håller gruppen samlad. Vid samtal med gruppen, tänk på följande:

- tala öppet och konkret om vad som har hänt.
- låt barnen tala öppet och konkret om sina känslor.
- ha gott om tid
- vänta ej till dagens slut, med att berätta (se bilaga om klassamtal)

Gruppansvarig ser till att inget barn kommer hem till ett tomt hem.

Om dödsfallet inträffar under helg eller lov se punkt 5.

5. Flaggning

När samtliga grupper underrättats hissas flaggan på halv stång på den enhet där dödsfallet inträffat

På begravningsdagen flaggas det.

7. Gruppansvarig kontaktar hemmet inför eventuella fortsatta samtal.

8. Minnesbord - dukas fram tom begravningsdagen på enheten där

dödsfallet har inträffat.

- duk, ljusstakar, vas och ev bild

Innehåll finns i vita lådan.

9. Minnesstund i kyrkan eller i barnets verksamhet, helst dagen efter meddelandet om dödsfallet. Vid behov, kontakta någon präst i församlingen.

Obs! Tala ev med anhöriga om hur minnesstunden skall utformas och vad den skall innehålla. Programmet kan göras upp i samråd med prästen.

Minnesstunden kan tex innehålla:

- minnesord av präst
- några ord av gruppansvarig
- diktläsning
- sång
- musik

10. Inför begravningen

Rektor beslutar om blommor till begravningen.

På begravningsdagen hissas flaggan på halv stång - i topp efter begravningen.

Vid behov håller man sin grupp samlad under begravningsdagen. Barn som känner behov att vara tillsammans med sina föräldrar, bör om så är möjligt få lov till detta.

11. Uppföljning

Personer i krisgruppen kan vara viktiga i uppföljningsarbetet för de kolleger, som är i behov av stöd och hjälp.

12. Massmedia

Om dödsfallet kan ha intresse för massmedia har rektor kontakt med pressen.

Hänvisa alltid till den person som har ansvar för massmedia kontakterna.

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Dödsfall barn - utanför omsorgstid

1. Kontakt med anhöriga

Bestäm vem som skall ha kontakt med hemmet. Kontrollera med hemmet hur mycket man har tillåtelse att meddela personalgrupp och barngruppen om det inträffade..

2. Information

Rektor sammankallar personalgrupp.

Psykolog/präst skall om möjligt medverka.

Rektor kontrollerar om barnet/eleven har syskon i skolan eller i annan skola/verksamhet.

3. Information till barngruppen

Den berörda gruppen underrättas av gruppansvarig, som sedan under en stund håller barngruppen samlad. Vid samtal med gruppen, tänk på följande:

- tala öppet och konkret om vad som har hänt.
- låt barnen tala öppet och konkret om sina känslor.
- ha gott om tid
- vänta ej till dagens slut, med att berätta

4. Information till föräldrar

Rektor ansvarar för att samtliga föräldrar/vårdnadshavare i den drabbade gruppen underrättas.

5. Information till föräldrar

Rektor ansvarar för att samtliga föräldrar/vårdnadshavare i den drabbade gruppen underrättas.

6. Flaggning

När samtliga grupper underrättats hissas flaggan på halv stång på den enhet där dödsfallet inträffat

På begravningsdagen flaggas det.

7. Fortsatt kontakt med anhöriga

Rektor kontakter hemmet inför eventuella fortsatta samtal.

8. Minnesbord

- dukas fram tom begravningsdagen på enheten där dödsfallet har inträffat.
- duk, ljusstakar, vas och ev bild

9. Minnesstund helst dagen efter meddelandet om dödsfallet. Vid behov, kontakta någon präst i församlingen.

Obs! Om det känns naturligt, tala ev. med anhöriga om hur minnesstunden skall utformas och vad den skall innehålla.

Programmet kan göras upp i samråd med prästen.

Minnesstunden kan t.ex. innehålla:

- minnesord av präst
- några ord av gruppansvarig
- diktläsning
- sång
- musik

10. Inför begravningen

Rektor eller annan kontaktperson frågar de anhöriga om de önskar låta kollegor delta i begravningen.

Rektor beslutar om blommor till begravningen.

På begravningsdagen hissas flaggan på halv stång - i topp efter begravningen.

11. Uppföljning

Det kan vara betydelsefullt för gruppen, att barnets plats får stå tom en tid. Det kan också finnas andra konkreta ting, som påminner om barnet, som skall tas tillvara. Det är viktigt att den gruppansvarig får mycket kollegialt stöd.

I uppföljningsarbete ingår att krisgruppen träffar berörda flera gånger och att hjälp utifrån tillkallas efter behov.

12. Massmedia

Om dödsfallet kan ha intresse för massmedia har rektor eller den rektor utser kontakt med pressen. Var noga med att skydda barnen, så att massmedia inte får tillfälle att kontakta dem.

Hänvisa alltid till den person som har ansvar för massmedia kontakterna.

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Dödsfall barn - under omsorgstid

1. Ansvarig personal ringer

- larmcentralen 112
- akutbil
- polis

Krisgrupp aktiveras

2. Information till anhöriga

Rektor/ansvarig personal ser till att anhöriga får information. Bestäm vem som skall ha kontakt med hemmet. Vid dödsfall meddelar polis eller läkare ev. tillsammans med personal från skolan/förskolan/fritidshem de anhöriga.

3. Information på förskola

Rektor sammankallar personalgrupp.

Psykolog/präst skall om möjligt medverka.

Rektor kontrollerar om barnet/eleven har syskon i skolan eller i annan skola/verksamhet och meddelar i så fall där.

4. Information till barngruppen

Den berörda gruppen underrättas av gruppansvarig, som sedan under en stund håller gruppen samlad. Vid samtal med gruppen, tänk på följande:

- tala öppet och konkret om vad som har hänt.
- låt barnen tala öppet och konkret om sina känslor.
- ha gott om tid
- vänta ej till dagens slut, med att berätta

11. Uppföljning

Det kan vara betydelsefullt för gruppen, att barnets plats får stå tom en tid. Det kan också finnas andra konkreta ting, som påminner om barnet, som skall tas tillvara. Det är viktigt att den gruppansvarig får mycket kollegialt stöd.

I uppföljningsarbete ingår att krisgruppen träffar berörda flera gånger och att hjälp utifrån tillkallas efter behov.

12. Massmedia

Om dödsfallet kan ha intresse för massmedia har rektor eller den rektor utser kontakt med pressen. Var noga med att skydda barnen, så att massmedia inte får tillfälle att kontakta dem.

Hänvisa alltid till den person som har ansvar för massmedia kontakterna.

Ystads kommun

Kultur & Utbildning

Vid allvarliga olyckor inom arbetsplatsen

Akuta åtgärder på olycksplatsen

Den/de personer som är vid olycksplatsen eller först kommer dit ser till att följande utföres: att ambulans - polis – brandkår tillkallas
att ge första hjälp
att hålla obehöriga borta från olycksplatsen
att trösta och lugna

En vuxen följer alltid med ett skadat barn till sjukhuset.
Rektor meddelas omedelbart.

Krisgruppen

Rektor sammankallar krisgruppen eller delar därav och beslutar om vidare åtgärder.
Rektor utser någon i personalgruppen att ansvara för registrering och omsorg om barn som varit vittne till olyckan.

Information till barnen.

Gruppansvarig samlar respektive grupp och informerar om vad som hänt, registrerar närvaro och noterar hur barnen mår. Uppgifterna lämnas till krisgruppen. Det är bra att hålla gruppen samlad resten av dagen. Tala öppet och konkret om vad som hänt. Låt barnen tala om sina tankar och känslor.

Information till föräldrarna

Föräldrar, som kommer förskolan hänvisas till särskilt rum. Krisgruppen utser personer som finns tillgängliga för samtal. Det kan vara bra med ett föräldramöte någon av de närmaste dagarna.

Information till personalen

Rektor sammankallar personalgruppen för vidare information och diskussion om åtgärder.

Massmedia

Vid olyckor, som kan vara av intresse för media har rektor kontakt med press och ev. radio/Tv. Var noga med att skydda barnen så att massmedia inte får tillfälle att kontakta barnen. Hänvisa alltid till den person som har ansvar för massmedia-kontakterna.

Övrigt

Var noga med att kontrollera anledningen till barns frånvaro de närmaste dagarna efter olyckan. Prata mer om olyckan i gruppen.

Barnen måste få ärliga upplysningar om vad som har hänt.

Ibland kan det vara bra att bjuda in polisen eller andra personer som kan ge barnen information.

Uppföljning

Vid skador som leder till längre sjukhusvistelse eller längre tids frånvaro håller någon i personalgruppen kontakt med hemmet och ev. sjukhuset.

Barngrupperna väljer olika sätt att hålla kontakt.

Personerna i krisgruppen är viktiga kontaktpersoner i uppföljningsarbetet.

5. Information till föräldrar

Rektor ansvarar för att samtliga föräldrar/vårdnadshavare i den drabbade gruppen/förskolan underrättas och detta sker via telefon.

6. Flaggning

När samtliga grupper underrättats hissas flaggan på halv stång på den enhet där dödsfallet inträffat

På begravningsdagen flaggas det.

8. Minnesbord

- dukas fram tom begravningsdagen på enheten där dödsfallet har

inträffat. - duk, ljusstakar, vas och ev. bild

Innehåll finns i vita lådan

9. Minnesstund

i kyrkan eller i barnets verksamhet, helst dagen efter meddelandet om dödsfallet. Vid behov, kontakta någon präst i församlingen.

Obs! Tala ev. med anhöriga om hur minnesstunden skall utformas och vad den skall innehålla. Programmet kan göras upp i samråd med prästen.

Minnesstunden kan tex innehålla:

- minnesord av präst
- några ord av gruppansvarig
- diktläsning
- sång
- musik

10. Inför begravningen

Rektor beslutar om blommor till begravningen.

På begravningsdagen hissas flaggan på halv stång - i topp efter begravningen.

Man bör ingående i gruppen diskutera vad som kommer att ske under begravningen.

Vid behov håller man sin grupp samlad under begravningsdagen. Barn som känner behov att vara tillsammans med sina föräldrar, bör om så är möjligt få lov till detta.

Efterarbete

- **Krisgrupp sammankallas**

- Barnen bör vara i sina grupper så snabbt som möjligt. I en krissituation är rutiner en stor trygghet. Pedagogerna eller någon annan som barnen känner sig trygga med pratar igenom vad som har hänt och hjälper barnen bearbeta händelsen.
- Barn/personal som varit med om olyckan och som tagit emot av sjukvården tas emot på arbetsplatsen med omtanke. Det är viktigt att alla får förmedla sina känslor till sin grupp. Kom ihåg att kris och sorgearbete är en lång process och att barnens reaktion kan visa sig långt efteråt och ta sig många uttryck.
- Krisgruppen ansvarar för att berörd personal erbjuds avlastningssamtal inom 72 timmar
 - Om media hör av sig hänvisar personalen till förskolechefen. Personalen gör inga egna uttalanden när de befinner sig i krisläge.
 - Om något händer under kväll/natt eller helg skall rektor kontaktas

Ystads kommun

KRISER OCH DERAS FÖRLOPP

När man ska beskriva kriser och deras förlopp anses det vara fyra faser som är mest vanliga. Nedan beskrivs dessa faser mycket kortfatta.

Chockfasen Denna fas varar från några korta ögonblick upp till några dygn.

Kännetecken:

- svårt att ta in och förstå vad som hänt
- förvirring och hysteriska reaktioner
- förtvivlan
- olika kroppsliga symptom, såsom t ex hjärtklappning, darrningar, yrsel och illamående

Reaktionsfasen Denna fas kan pågå upp till ett par månader.

Kännetecken:

- sårbarhet
- ångest
- sömnsvårigheter
- sorg och depression
- ilska och aggressivitet
- koncentrationssvårigheter
- isolering
- skuld, skam och självförebåelse

Reparationsfasen Denna fas kan pågå från någon månad upp till cirka ett år efter det inträffade. Kännetecken:

- isolering bryts
- personen vågar blicka framåt

Nyorienteringsfasen Under denna period ser personen möjligheter i det fortsatta livet och börjar långsamt acceptera det som inträffat.

Källförteckning Cullberg, J. (2003) Kris och utveckling. Natur och Kultur Stockholm. Gyllenswärd, G. (1997) Stöd för barn i sorg. Rädda Barnen Stockholm Nordblom, K. & Magnusson-Rahn, U. (2002) När det krisar i skolan. Gothia Göteborg

Ystads kommun

OLIKA SORGEREAKTIONER HOS BARN

Sorgreaktioner kan se olika ut beroende på barnets ålder. De vanligaste reaktionerna som kan uppträda direkt efter händelsen kan vara:

Kännetecken:

- chock och tvivel
- ångest och protest
- apatisk och larmslagen
- fortsätter med de vardagliga aktiviteterna

Efterreaktion:

- ångest och sårbarhet
- starka minnesbilder
- sömnsvårigheter
- sorg och saknad
- trots
- skolsvårigheter och koncentrationssvårigheter
- ledsnad
- skuld känslor
- ilska och vrede
- olika kroppsliga symptom, t.ex. magont
- minnen
- fantasier

Det är naturligtvis alltid viktigt att ha en öppen och ärlig kommunikation med den som är drabbad av något svårt. Tänk därför på att:

- ge klara och tydliga besked
- ge åldersadekvat förklaring
- undvik omskrivningar
- låt eleverna tala om sina tankar och känslor.

Tänk på att i första hand lyssna och trösta.

Källförteckning Dyregrov, A & Raundalen, M (2006): Sorg och omsorg Studentlitteratur, Lund